

SUNDHEDSMINISTERIET

Sundhedsministeriet

Enhed: MEDINT
Sagsbeh.: DEPMBK
Koordineret med:
Sagsnr.: 2203314
Dok. nr.: 2153350
Dato: 14-03-2022

Samlenotat vedrørende uformel videokonference for EU's sundhedsministre den 15. marts 2022

1. En koordineret og solidarisk respons fra EU til de sundhedsmæssige konsekvenser af krigen i Ukraine
- *Udveksling af synspunkter*

Kopi oversendes til Folketingets Sundhedsudvalg

1. En koordineret og solidarisk respons fra EU til de sundhedsmæssige konsekvenser af krigen i Ukraine

Udveksling af synspunkter

NYT NOTAT

1. Resume

Det franske formandskab har med kort varsel indkaldt EU's sundhedsministre til en uformel videokonference den 15. marts 2022, hvor de sundhedsmæssige aspekter af krigen i Ukraine og den medfølgende flygtningesituation skal drøftes. Det skal samtidigt drøftes, hvordan der kan foretages en koordineret og solidarisk respons fra EU-landene på sundhedsområdet.

Danmark har nationalt på sundhedsområdet iværksat en række initiativer som følge af den igangværende krig og den øgede flygtningestrøm fra Ukraine herunder bl.a. donation af lægemidler og medicinsk udstyr, modtagelse af patienter, behandling af flygtninge og behov for psykosocialt beredskab.

Regeringen finder det positivt, at formandskabet har taget initiativ til en drøftelse omkring de sundhedsmæssige aspekter af den ukrainske flygtningesituation, som den danske regering også er meget opmærksom på. Herunder kan regeringen støtte, at der drøftes hvordan man i fælleskab kan sikre en koordineret og solidarisk respons på de sundhedsmæssige konsekvenser af krigen i Ukraine.

2. Baggrund

Det franske formandskab har med kort varsel indkaldt EU's sundhedsministre til en uformel videokonference den 15. marts 2022, hvor de sundhedsmæssige aspekter af den ukrainske flygtningesituation skal drøftes. Drøftelsen af kommer på baggrund af den igangværende krig i Ukraine og den fortsat stigende flygtningestrøm både internt i Ukraine og i de omkringliggende EU-lande og øvrige nabolande.

Danmark har på sundhedsområdet iværksat en række initiativer som følge af de igangværende krig og den øgede flygtningestrøm fra Ukraine.

Assistance og donationer til Ukraine

Ukraine har som følge af den russiske invasion anmodet EU-Kommissionen om humanitær assistance, herunder lægemidler og medicinsk udstyr, ligesom nabolande også har anmodet om bistand ifm. hjælp til fordrevne ukrainere.

I lyset af den kritiske situation i Ukraine, besluttede den danske regering den 28. februar 2022 at afsætte en ramme på 50 mio. kr. til donation af lægemidler og medicinsk udstyr til Ukraine og berørte nabolande, som blev tiltrådt af Finansudvalget den 3. marts 2022.

Sundhedsministeriet har på baggrund af forespørgsler via EU-civilbeskyttelsesmekanisme fra Ukraine og nabolande taget initiativ til en række donationer i samarbejde med bl.a. Beredskabsstyrelsen, Statens Serum Institut, Regionerne og Amgros af bl.a. lægemidler, vacciner, værnemidler og medicinsk udstyr, som efterspørges i landene.

Flere donationer er allerede afsendt fra Danmark og yderligere donationer forventes at blive afsendt i uge 10. Der modtages løbende nye lister med forespørgsler på donationer fra Ukraine og nabolande hvorfor det er forventningen, at den afsatte ramme vil være

opbrugt snarest. Det forventes på den baggrund, at Finansudvalget anmodes om yderligere midler til donation.

Danmark har over for EU-myndigheden HERA tilkendegivet, at Danmark vil kunne modtage op mod et par hundrede patienter fra Ukraine på de danske hospitaler. Konkret har Danmark indtil videre modtaget en anmodning om tilkendegivelse af kapacitet til modtagelse af børn med kræft fra Ukraine til behandling i Danmark. Børnene er p.t. evakueret fra Ukraine til Polen, hvor kapaciteten er nået. Der er sendt en forespørgsel ud til andre europæiske lande ift. tilkendegivelse af hvor mange børn, de respektive lande kan modtage.

Regionerne i Danmark har tilkendegivet, at der på nuværende tidspunkt kan modtages op til ni patienter til kræftbehandling i Danmark. Det vides ikke på nuværende tidspunkt, om Danmark konkret vil modtage ni patienter til kræftbehandling. Dette vil afhænge af de andre europæiske landes kapacitet og tilkendegivelser.

Sundhedsministeriet følger situationen og er i løbende dialog med Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet og Regionerne om den danske sundhedsfaglige indsats.

Ret til behandling i Danmark

Regeringen arbejder for, at der kommer en løsning i forhold til opholdsgrundlag til personer, der er fordrevet fra Ukraine. Et opholdsgrundlag vil kunne medføre folkeregistrering i CPR og dermed adgang til alle sundhedslovens ydelser. Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen er i gang med forberedelse af en informationsindsats om sundhedsbehandling til ukrainere.

Ret til sundhedslovens ydelser er baseret på et bopælskriterium, dvs. at personer, der har bopæl i DK har ret til alle sundhedslovens ydelser. Med bopæl forstås tilmelding til CPR, jf. sundhedslovens § 7.

Der gælder på nuværende tidspunkt følgende: Da Ukraine ikke er medlem af EU, opfattes personer indrejst fra Ukraine som statsborgere fra 3. lande. Disse borgere, som ikke har bopæl her i landet, har under midlertidigt ophold ret til akut sygehusbehandling i opholdsregionen i tilfælde af f.eks. ulykke, pludseligt opstået sygdom og fødsel eller forværring af kronisk sygdom.

Derudover ydes der som udgangspunkt sygehusbehandling m.v., når det under de foreliggende omstændigheder ikke skønnes rimeligt at henvise personen til behandling i hjemlandet, eller personen ikke tåler at blive flyttet til et sygehus i hjemlandet. Denne sygehusbehandling ydes i forlængelse af den akutte sygehusbehandling (fortsat sygehusbehandling).

Der opkræves i udgangspunktet betaling fra patienten for behandlingen, men behandlingen kan undtagelsesvist ydes vederlagsfrit, når regionsrådet under de foreliggende omstændigheder skønner det rimeligt. Sådanne undtagelsestilfælde kan f. eks. være behandling af hjemløse, uregistrerede migranter og andre personer, som ikke er i stand til at betale herfor. Det gælder endvidere fødselshjælp til de gravide, som har en herboende ægtefælle, som har en verserende sag om familiesammenføring og som føder her i landet inden bopælsregistreringen.

Sundhedsstyrelsen har af brev den 4. marts 2022 oplyst, at de ikke finder det sundhedsmæssigt forsvarligt at hjemsende patienter til fortsat sygehusbehandling og

anbefaler derfor, at regionerne i vidt omfang tilbyder fortsat sygehusbehandling og anlægger et rummeligt skøn i forhold til at yde behandlingen vederlagsfri.

Psykosocialt beredskab

Der kan være behov for at give akut psykosocial krisehjælp til personer, der har været ude for voldsomme hændelser, terrorhandlinger, større ulykker m.v. Hjælpen ydes normalt i umiddelbar tidsmæssig sammenhæng med den konkrete hændelse, men vil også kunne stilles til rådighed for personer, der har oplevet sådanne hændelser, men først kommer til landet på et senere tidspunkt.

Den psykosociale indsats dækker over en indsats, der omfatter krisestøtte i akutfasen, kriseterapi ved behov i opfølgingsfasen, og social assistance i akutfasen (som fx indkvartering, forplejning, transport, mv.). Psykosocialt beredskab, i form af kriseterapeutisk og krisestøttende beredskab samt evt. social omsorg og assistance er en del af det samlede sundhedsberedskab.

Regionerne er ansvarlige for at have det nødvendige psykosociale beredskab til rådighed. Sundhedsministeriet er i dialog med Danske Regioner herom og har fået bekræftet, at regionerne er opmærksomme på behovet i forhold til såvel ukrainere, der kommer til Danmark som følge af den aktuelle situation, som herboende ukrainere, der kan blive alvorligt påvirket af mediebilleder, dødsfald blandt familie i hjemlandet osv. Enkelte regionerne har via sociale medier gjort opmærksom på regionens hotline for krisehjælp.

3. Formål og indhold

Formandskabet har meldt ud, at drøftelsen skal omhandle de sundhedsmæssige aspekter af den ukrainske flygtningssituation.

Der er fremsendt to drøftelsesemner, som formandskabet vil rette diskussionen imod:

- Hvad kan de enkelte medlemslande sætte i værk i for at deltage i den europæiske solidaritet?
- Hvad er en nødvendighed på mellemlangt sigte for at styrke modstandsdygtigheden i EU's sundhedssystemer.

Det forventes, at drøftelsen vil komme ind på den nationale håndtering af en øget flygtningestrøm i medlemslandene i forhold til sundhedsområdet og særligt, hvilke fælles EU-handlinger, der skal overvejes at igangsættes eller koordineres i forhold til sundhedssituationen i Ukraine og nærområderne. Det forventes også, at drøftelsen vil komme ind på modstandsdygtigheden i EU's sundhedssystemer i forhold til opskalering af initiativer relaterede til solidaritet og hjælp i EU's nærliggende regioner og tredje lande.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig i forbindelse med drøftelsen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen medfører ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemslandene vil benytte anledningen til at dele overvejelser omkring deres nationale håndtering af en øget flygtningestrøm i medlemslandene i forhold til sundhedsydelse og særligt, hvilke fælles EU handlinger, der skal overvejes at igangsættes eller koordineres i forhold til sundhedssituationen i Ukraine og nærområderne. Dertil er der med drøftelsen lagt op til, hvordan man kan foretage en koordineret respons EU-landene i mellem.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er positiv i forhold til en drøftelse af de sundhedsmæssige aspekter af den ukrainske flygtningesituation. Herunder kan regeringen støtte, at der drøftes hvordan man i fælleskab kan foretage en koordineret og solidarisk respons på de sundhedsmæssige konsekvenser af krigen i Ukraine.

Danmark finder det generelt vigtigt, at bistand til Ukraine er koordineret og svarer til det konkrete behov, som Ukraine giver udtryk for, og som flygtningesituationen vil medføre. EU spiller en vigtig rolle i forhold til at koordinere indsatsen på tværs.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.